

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

زمان پذیرش نهایی: ۱۴۰۰/۰۳/۱۵

شماره مجوز مجله: ۸۰۴۰۰

واکاو نقش آموزش الکترونیکی و تاثیرات آن بر گسترش صلاحیت های حرفه ای و یادگیری مادام العمر معلمان

فاطمه مظفری^۱، شیرین منظرپور^۲، کریم قلمی چوبر^۳، اعظم زمانی^۴

۱- کارشناسی تکنولوژی کامپیوتر دانشگاه آزاد اسلامی واحد پرند

۲- کارشناسی آموزش زبان انگلیسی دانشگاه تربیت معلم بنت الهدی صدر رشت

۳- کارشناسی حسابداری دانشگاه پیام نور مرکز تالش

۴- کارشناسی ریاضیات و کاربردها دانشگاه صنعتی شاهرود

f.mozafari11@gmail.com

چکیده

سرعت تغییر و انفجار دانش، افراد را ملزم به یادگیری تازه در فواصل زمانی زیادی در طول زندگی خود می کند. این رویدادها پیامدهای مهمی برای نقش مدرسه دارد، مدرسه ای که دیگر مجموعه ای از دانش و مهارت برای خدمت به یک فرد برای مادام العمر ارائه نمی دهد. توسعه سریع فناوری تأثیر قابل توجهی بر تدریس به ویژه در کلاس های مدارس پایه داشته است و استفاده رو به رشد از فناوری خلاقانه برای کمک به آموزش و یادگیری معلمان نشان دهنده تسلط روزافزون فناوری در محیط های آموزشی است. علاوه بر این، رشد حرفه ای معلمان به طور قابل توجهی بر افزایش کیفیت تدریس، به ویژه کیفیت فعالیت های آموزشی در کلاس تأثیر می گذارد. اهمیت این تحقیق نیاز به بررسی امکانات یادگیری مادام العمر در محیط های آموزشی مدرن است. هدف اصلی آن در نظر گرفتن تأثیر آموزش الکترونیکی بر سطح حرفه ای بودن معلمان در فرآیند یادگیری مادام العمر و بررسی رابطه بین تمایلات یادگیری مادام العمر معلمان و نگرش آنها نسبت به استفاده از فناوری در آموزش و تعیین متغیرهای مختلف مؤثر بر آنها می باشد. برای این کار، تحقیقات انجام گرفته در این حوزه مورد مطالعه قرار گرفته است و بیشتر مطالعاتی مورد توجه بوده است که با هدف افزایش انگیزه دانش آموزان انجام شده است. نتایج این مطالعه افزایش تقاضا برای یادگیری مادام العمر در محیط یادگیری مدرن و استفاده فعال از آموزش الکترونیکی بین معلمان را نشان داده است. جدای از این، مطالعات آینده از یافته های به دست آمده برای بررسی دقیق تأثیر نوآوری های آموزشی بر اثربخشی یادگیری مادام العمر استفاده می کنند. تمایلات یادگیری مادام العمر معلمان و نگرش آنها نسبت به استفاده از فناوری در آموزش نتیجه گیری شد که گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان بر حسب جنسیت، سطح یادگیری و فراوانی مطالعه کتاب، مجلات، روزنامه ها و مقاله ها تفاوت معنی داری دارد و در عامل گشودگی به توسعه با توجه به سابقه حرفه ای تفاوت معناداری وجود دارد.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

کلمات کلیدی: نظام آموزشی، یادگیری مادام‌العمر، فناوری‌های نوین، نوآوری آموزشی، حرفه ای گری

مقدمه

نظام آموزشی مدرن مستلزم توسعه رویکردهای روش شناختی جدید و استفاده از فناوری های نوین در فرآیند یادگیری است. بنابراین، در آموزش، تعداد بیشتری از فرصت ها برای استفاده از نوآوری های آموزشی با هدف ارتقای حرفه ای بودن معلم، افزایش انگیزه دانش آموزان برای کسب دانش و شکل گیری یک مدل آموزشی جدید با ماهیت عملی ایجاد می شود. از سوی دیگر، توسعه سریع اطلاعات و فناوری، تغییراتی را در زمینه آموزش، مانند بسیاری از زمینه های دیگر، ضروری می کند. توسعه و اجرای شیوه های آموزشی دانش آموز محور به جای شیوه های آموزشی سنتی ضروری شده است. محیط های یادگیری برای به دست آوردن کارایی مطلوب از آموزش حائز اهمیت است. حمایت از این محیط آموزشی با فناوری باعث افزایش اثربخشی آموزش و پرورش می شود.

شایستگی های معلمان که دست اندرکاران تعلیم و تربیت در کلاس هستند در این زمینه به منصف ظهور می رسد. برخورداری از شایستگی های فناورانه معلمان برای به کارگیری فناوری به نحو مطلوب در آموزش ضروری است. به منظور به روز نگه داشتن خود، سطوح یادگیری مادام العمر برای معلمان باید بالا باشد. در عین حال، یادگیری مادام‌العمر نه تنها به پیشرفت حرفه‌ای، بلکه به پیشرفت شخصی نیز کمک می‌کند، زیرا توانایی‌های ذهنی، تفکر انتقادی و حافظه را بهبود می‌بخشد، سطح اعتماد به نفس را افزایش می‌دهد و میل به دانش و مطالعه را برمی‌انگیزد و به فرد اجازه می‌دهد توانایی سازگاری سریع با چیزهای جدید را به دست آورد (Gracheva و همکاران، ۲۰۲۰).

یادگیری مادام العمر شامل آن دسته از فعالیت های یادگیری است که با هدف توسعه دانش و مهارت ها به صورت فردی و اجتماعی انجام می شود (Aksoy، ۲۰۱۳). در این راستا، نقش های یادگیرنده نیز باید در خط مقدم باشد تا معلمان را توسعه داده و خود را به طور مستمر تجدید کند (Higgins و همکاران، ۲۰۱۹). معلمان باید آموزش مادام العمر را بخشی از زندگی خود قرار دهند تا یک رفتار یا عادت یادگیری (Khudoykulov و همکاران، ۲۰۱۹). افزایش نیروی کار به سطوح بالاتر و داشتن زندگی با کیفیت افراد از جمله اهداف یادگیری مادام العمر است. در این زمینه، یادگیری مادام العمر فرصتی برای افراد است تا دانش خود را به روز کنند (De la Harpe و همکاران، ۲۰۰۰). به عنوان یکی از اساسی ترین عناصر سیستم آموزشی ما، نیازهای یادگیری مستمر معلمان و نیاز به فناوری های جدید آموزشی، ضرورت یادگیری مادام العمر را آشکار کرده است. معلمان که نقش مهمی در توسعه جوامع در سیستم آموزشی دارند، باید خود را بهبود بخشند (Donahoo و همکاران، ۲۰۰۶).

تأثیری که آموزش الکترونیکی بر اثربخشی یادگیری مادام‌العمر اعمال می‌کند، به ویژه در طول همه‌گیری جهانی کرونا و قرنطینه، مرتبط و مفید است. دو سال گذشته نشان داده است که در دسترس بودن تعداد زیادی برنامه آموزشی مختلف و وبلاگ، خدمات ویدئویی، مدیران دانش شخصی، دوره‌ها و کارگاه‌ها امکان یادگیری و کسب دانش جدید را بدون محدودیت فراهم کرده است (Yu و همکاران، ۲۰۱۸). جدای از این، محققان اعلام می‌کنند که استفاده از آموزش الکترونیکی در فرآیند یادگیری، انگیزه یادگیری دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد، زیرا آنها فرصتی را به دست می‌آورند که نه تنها تئوری مربوطه را مطالعه کنند، بلکه به مهارت‌های حرفه‌ای در عمل تسلط پیدا کنند، خود را ابراز کنند و خلاقیت و تفکر انتقادی و آمادگی برای فعالیت های حرفه ای بیشتر را توسعه دهند (Chukwuedo و همکاران، ۲۰۲۱). با توجه به موارد فوق، بازنگری و به روز رسانی برنامه های درسی و درسی به منظور گنجاندن آموزش الکترونیکی در فرآیند آموزش دانش آموزان زمینه امیدوارکننده ای برای کار بیشتر است (Kan و همکاران، ۲۰۲۰).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

بررسی ادبیات موضوع

مفهوم "رشد حرفه ای معلمان" به عنوان بهبود شایستگی ها، دانش، مهارت ها و توانایی های مربیان توصیف می شود که آنها در فعالیت های حرفه ای از آنها استفاده می کنند یا خواهند کرد. توسعه حرفه ای مستمر به معلمان این فرصت را می دهد تا مهارت های جدیدی را کسب کنند یا مهارت هایی را که دارند بهبود بخشند. اثربخشی یادگیری مادام العمر در چارچوب تخصص ها و مدل های مختلف آموزش مدرن به اثبات رسیده است (Field، ۲۰۱۱).

در فرآیند یادگیری مادام العمر، ویژگی های حرفه ای معلم مانند خودشناسی، خودشکوفایی و خودآگاهی ایجاد می شود. این امر به دلیل جستجوی مداوم برای روش های آموزشی جدید، استفاده از ابزارهای فن آوری مدرن و اجرای نوآوری های آموزشی که باعث ارتقای پیشرفت حرفه ای معلمان می شود، رخ می دهد (Reimers و همکاران، ۲۰۲۰). علاوه بر این، نوآوری های آموزشی به فرد اجازه می دهد هنگام کار با دانش آموزان، استراتژی های روش شناختی را گسترش دهد، نظریه را با عمل ترکیب کند و از رویکردهای مدرن برای آموزش استفاده کند (Bekoeva، ۲۰۱۷).

محققان پرتغالی بر اساس رویکردهای آموزشی مدرن مانند تمرکز بر تمرین و توسعه خلاقیت دانش آموزان، تفکر انتقادی، آمادگی برای کار گروهی و بهبود مهارت های ارتباطی، نوآوری های آموزشی را مانند یادگیری متمایز، همکاری مبتنی بر مشکل یادگیری حل مسئله، نقش بازی کردن، یادگیری ترکیبی و کلاس درس معکوس و... شناسایی کرده اند (Wolde، ۲۰۲۱). در این زمینه، موضوع همکاری معلمان و تبادل تجربه به طور مستقیم با استفاده از نوآوری های آموزشی در هنگام کار با دانش آموزان بسیار مهم است. نمونه ای از توسعه چنین جهت آموزشی و پژوهشی، روشی است که در دانمارک ایجاد شده است، که هدف آن توسعه مرکزی به عنوان یک محیط آموزشی با پشتیبانی ویدیویی است تا به معلمان اجازه دهد در تیم ها کار کنند و در ایجاد پروژه های آموزشی نوآورانه برای دانش آموزان شرکت کنند. (Arslangilay، ۲۰۱۷).

داده های تجربی به دست آمده بر اساس پاسخ های افراد از هفت کشور اروپایی مانند بلغارستان، جمهوری چک، آلمان، یونان، نروژ، لهستان و بریتانیای کبیر نشان می دهد که بیکاری و ناامنی اولیه شغلی عواملی هستند که جوانان را برای ادامه یادگیری تشویق می کنند (Mardiana و همکاران، ۲۰۲۰). شرایطی مانند مشکلات در یافتن شغل یا ناتوانی در یافتن شغل مناسب، دانش آموزان را تشویق می کند تا برای ارتقای مهارت های حرفه ای خود تصمیم به ادامه تحصیل بگیرند. محققان اعلام می کنند که اولین دلیل برای معرفی الگوی یادگیری مادام العمر به سیستم آموزشی، فقدان مربیان آموزش دیده به ویژه در سنین پایین است (Nagovitsyn و همکاران، ۲۰۱۹). دلیل دوم در تأثیر دیجیتالی شدن بر دانش آموزان نهفته است که بر اساس آن فرصت های اجتماعی شدن و ایجاد مدل جدیدی از رابطه دانش آموز و معلم گسترش می یابد (Khudoykulov و همکاران، ۲۰۱۹).

در مطالعه انجام شده توسط (Çam و همکاران، ۲۰۱۶). با نمونه ای از معلمان، بیان شد که تمایلات یادگیری مادام العمر معلمان در سطح بالایی قرار دارد. در مطالعه انجام شده توسط (Çetin و همکاران، ۲۰۱۷) بیان کرد که داوطلبان معلمی تمایل مثبتی به یادگیری مادام العمر دارند، برای یادگیری مادام العمر باز هستند و یادگیری را بخشی از زندگی خود می دانند. درک از یادگیری مادام العمر زیاد است. به همین ترتیب، در مطالعه انجام شده توسط (West، ۲۰۱۶)، بیان شده است که تمایلات یادگیری مادام العمر معلمان در سطح بالایی قرار دارد. علاوه بر این، مطالعات مشابه نشان می دهد که گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان در سطح بالایی قرار دارد (Demirel و همکاران، ۲۰۱۷).

در مطالعه انجام شده توسط (Schommer و همکاران، ۲۰۰۲) بیان شده است که نگرش داوطلبان معلم نسبت به استفاده از فناوری در آموزش مثبت است. در مطالعه انجام شده توسط (Kazu و همکاران، ۲۰۱۶)، بیان شده است که داوطلبان معلم ترک نگرش مثبتی نسبت به استفاده از فناوری در آموزش دارند. در مطالعه انجام شده توسط (Güneş و همکاران، ۲۰۱۸) با نمونه ای از معلمان، به این نتیجه رسیدند که سطح استفاده از تکنولوژی معلمان بالا است و استفاده معلمان از فناوری زیاد

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

است. در مطالعه انجام شده توسط (Finsterwald و همکاران، ۲۰۱۳)، این نتیجه حاصل شد که نگرش معلمان نسبت به استفاده از فناوری در حد متوسط است.

هنگامی که ادبیات موضوع بررسی می شود، می توان مشاهده نمود که گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان و نگرش آنها نسبت به استفاده از فناوری در آموزش و نیز «توسعه فردی در استفاده از فناوری در آموزش» بر حسب جنسیت تفاوت معناداری دارد. (Demirel و همکاران، ۲۰۱۷) در مطالعه خود بر روی کاندیداهای معلم اظهار داشتند که تمایلات یادگیری مادام العمر شرکت کنندگان از نظر جنسیت به طور قابل توجهی متفاوت است. در مطالعه دیگری، (Klug و همکاران، ۲۰۱۴) بیان کردند که گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان به طور قابل توجهی به نفع معلمان زن متفاوت است. به طور مشابه، (Çetin و همکاران، ۲۰۱۷) در مطالعه خود بر روی معلمان پیش از خدمت دریافتند که تفاوت معنی داری به نفع کاندیداهای معلم زن بین تمایلات یادگیری مادام العمر و جنسیت وجود دارد. علاوه بر این، در مطالعات مختلف بیان شده است که بین تمایلات یادگیری مادام العمر معلمان و جنسیت آنها تفاوت معناداری وجود دارد (Kan و همکاران، ۲۰۲۰). (Laal و همکاران، ۲۰۱۴) به این نتیجه رسیدند که نگرش معلمان پیش از خدمت نسبت به استفاده از فناوری در آموزش به طور قابل توجهی به نفع معلمان زن متفاوت است. به طور مشابه، (Güneş و همکاران، ۲۰۱۸) بیان کردند که تفاوت معناداری بین جنسیت معلمان و استفاده آنها از فناوری در آموزش در ابعاد «سواد فناوری»، «استفاده زمینه ای»، نوآوری «نو» معایب فن آوری وجود دارد.

گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان به طور معنی داری در عامل «باز بودن نسبت به توسعه» با توجه به سابقه حرفه ای متفاوت است. (Klug و همکاران، ۲۰۱۴) به این نتیجه رسیدند که گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان از نظر «رشد حرفه ای» و «رشد شخصی» با توجه به سابقه حرفه ای متفاوت است. در مطالعه متفاوتی که توسط (Hanemann، ۲۰۱۵) بر روی معلمان انجام شد، به این نتیجه رسیدیم که گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان بر اساس سابقه حرفه ای متفاوت است. در مطالعه انجام شده توسط (Kazu و همکاران، ۲۰۱۶)، بیان شده است که گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان با توجه به ارشدیت حرفه ای در «کسب دانش» و «عوامل دیجیتالی» به طور قابل توجهی متفاوت است. علاوه بر این، مطالعات مختلف نتیجه می گیرند که تمایلات و عوامل یادگیری مادام العمر با توجه به سابقه حرفه ای به طور قابل توجهی متفاوت است (Laal و همکاران، ۲۰۱۴؛ West، ۲۰۱۶).

به طور کلی، شواهد به دست آمده از ادبیات حاکی از آن است که چشم اندازها و فرصت برای خودآگاهی و دستیابی به موفقیت، عوامل اصلی انگیزش دانش آموزان برای مشارکت در یادگیری مادام العمر هستند (Higgins و همکاران، ۲۰۱۹). علیرغم فراوانی مطالعات در مورد این موضوع، مشکل اصلی آنها در توجه ضعیف به موضوع رابطه بین یادگیری مادام العمر، توسعه حرفه ای معلمان و نوآوری های آموزشی است. تأثیر آنها در ارتقای حرفه ای شدن در فرآیند یادگیری و همچنین سطح توسعه یادگیری مادام العمر با استفاده از آخرین فناوری ها در مدارس و عوامل اصلی انگیزه ایشان برای ادامه تحصیل، نیاز به بررسی دقیق تری دارد.

بیان مسأله

هدف اصلی این مطالعه بررسی نقش آموزش الکترونیکی در فرآیند یادگیری مادام العمر و توصیف تأثیر آنها بر رشد حرفه ای معلمان در سیستم آموزشی فعلی بوده است. هدف این پژوهش بررسی رابطه بین تمایلات یادگیری مادام العمر معلمان و نگرش آنها نسبت به استفاده از فناوری در آموزش و تعیین متغیرهای مختلف تأثیرگذار بر آنها می باشد. تحقق این مهم مستلزم دستیابی به اهداف تحقیق زیر است:

– بررسی گرایش ها و نگرش های معلمان به یادگیری مادام العمر نسبت به استفاده از فناوری در آموزش؛

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

- بررسی گرایش ها و نگرش معلمان به یادگیری مادام العمر نسبت به استفاده از فناوری در آموزش با توجه به برخی ویژگی های جمعیت شناختی (جنسیت، سطح تحصیلات، سابقه حرفه ای، سطح مدرسه و دفعات مطالعه کتاب، مجلات، روزنامه ها و مقالات)؛
- بررسی ارتباط بین گرایش های یادگیری مادام العمر معلمان و نگرش آنها نسبت به استفاده از فناوری در آموزش؛
- تجزیه و تحلیل ویژگی های توسعه یک مدل یادگیری مادام العمر بر اساس داده های به دست آمده از آزمایش انجام شده در چندین موسسه آموزش عالی؛
- آشکار سازی تأثیر یادگیری مادام العمر بر رشد حرفه ای معلمان آینده.
- ردیابی نقش آموزش الکترونیکی در یادگیری مادام العمر و تعیین میزان اجرای آنها در فرآیند آموزشی در مؤسسات منتخب و همچنین تأثیر آنها بر اثربخشی یادگیری مادام العمر.

اهمیت ارزیابی ویژگی های مورد نیاز برای یادگیری مادام العمر در معلمان

برای عضویت در جامعه یادگیرنده، معلمان باید به یادگیرندگان مادام العمر تبدیل شوند. یعنی یادگیرندگانی که دارای پشتوانه وسیعی از راهبردهای یادگیری شناختی در زمینه یادگیری هستند، و خود به عنوان یادگیرنده فراشناخت هستند، انگیزه یادگیری دارند و می توانند احساسات و منابع موجود خود را به طور موثر مدیریت کنند. اگرچه شواهدی وجود دارد که نشان می دهد این ویژگی های یادگیرنده مادام العمر به پیشرفت کمک می کنند، معلمان زیادی درباره آنها یا رابطه آنها با یادگیری و ارزشیابی نمی دانند. برای یادگیرندگان مادام العمر بسیار مهم است که بدانند چگونه جنبه های شناختی، فراشناختی، انگیزشی و عاطفی یادگیری را می توان با استفاده از روش های کمی و کیفی ارزیابی کرد و اینکه چگونه نتایج این ارزیابی می تواند شیوه های یادگیری، تدریس و ارزشیابی را که باعث تقویت یادگیری مادام العمر می شود، تقویت کند.

مفاهیم و شیوه ها

یادگیری مادام العمر

یونسکو در سال ۱۹۶۰ از مفهوم آموزش مادام العمر استفاده کرد. این مفهوم بعدها شروع به توسعه کرد. در عرض ۲۰ سال پس از این تاریخ، مطالعات در مورد آموزش مادام العمر بیشتر شد و شورای اروپا از عبارت "Education permanente" برای این مفهوم استفاده کرد. لازم است افراد بتوانند به اطلاعات لازم برای حل یک مشکل دسترسی داشته باشند، از اطلاعات به نفع خود استفاده کنند و بتوانند دائماً خود را به روز کنند (Adams, ۲۰۰۷). این اطلاعات عبارتند از "ارتباط به زبان مادری، ارتباط به زبان های خارجی، صلاحیت ریاضی و شایستگی های اساسی در علم و فناوری، صلاحیت دیجیتال، یادگیری برای یادگیری، شایستگی های بین فردی، بین فرهنگی و اجتماعی و صلاحیت مدنی، کارآفرینی و بیان فرهنگی" (Reimers و همکاران، ۲۰۲۰).

یادگیری مادام العمر شامل آموزش های رسمی، غیر رسمی، حرفه ای و ضمن خدمت است. از سوی دیگر، سازمان همکاری و توسعه اقتصادی (OECD) آن را به عنوان مفهوم "آموزش مکرر" تعریف کرده است. در تعریف ارائه شده توسط شورای اروپا، این مفهوم تحت تأثیر عوامل اجتماعی و فرهنگی قرار گرفت. در حالی که تعریف ارائه شده توسط OECD تأکید کرد که نوآوری های حاصل از تغییرات اقتصادی و تکنولوژیکی این مفهوم را شکل داده است (Reimers و همکاران، ۲۰۲۰). بنابراین، آموزش مادام العمر می تواند در مدرسه، بیرون، محل کار و به طور خلاصه در هر محیطی که انسان وجود دارد انجام شود. این

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

شیوه یادگیری، فرصت برابری را برای همه افراد بدون تأثیرپذیری از عواملی مانند مکان، زمان و وضعیت اقتصادی فراهم می کند (Kan و همکاران، ۲۰۲۰). در این زمینه، هدف از یادگیری مادام‌العمر اطمینان به افرادی است که می‌توانند به طور فعال در تمام اجزای زندگی شرکت کنند بدون اینکه تحت تأثیر عوامل اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سن و جنسیت قرار گیرند (Aksoy، ۲۰۱۳).

لازم است که فرد خود را بشناسد و ارزیابی کند و مهارت‌های موجود خود را آشکار کند و توسعه دهد (Whitaker، ۲۰۲۰). یادگیری مادام‌العمر جایگزین آموزش رسمی است. این فرآیندی است که یادگیری ناقص و ناکافی فرد در طول تحصیل در مدرسه را پوشش می‌دهد (Kenar، ۲۰۱۲). به عبارت دیگر، یادگیری مادام‌العمر شامل آموزش رسمی و غیررسمی است و به رشد دانش، مهارت‌ها و توانایی‌های فرد کمک می‌کند. به این ترتیب، به فرد کمک می‌کند تا با جامعه اطلاعاتی در حال تغییر همگام شود (Demirel و همکاران، ۲۰۱۷). کسب و استفاده مستمر و فعال از دانش در آموزش مادام‌العمر ضروری است. مدارس نقش بسزایی در تربیت افراد با این ویژگی‌ها دارند. از آنجایی که کیفیت و کمیت آموزش دریافت شده در محیط مدرسه انگیزه یادگیری آینده را فراهم می‌کند، معلمان باید شایستگی‌های لازم برای آموزش مادام‌العمر را داشته باشند تا یادگیرنده مادام‌العمر باشند و دائماً خود را بهبود بخشند.

نقش آموزش الکترونیکی در یادگیری مادام‌العمر

با توجه به تأثیر جدیدترین فناوری‌ها و نوآوری‌های آموزشی بر فرآیند یادگیری، به‌ویژه یادگیری مادام‌العمر، در فرآیند یادگیری مادام‌العمر می‌توان از تمامی روش‌های موجود برای کسب دانش بدون محدودیت استفاده کرد (Adams، ۲۰۰۷). این امر، یادگیری مادام‌العمر را از آموزش سنتی مبتنی بر طرح‌ها و برنامه‌های خاص که مطابقت چندانی با واقعیت‌های مدرن و الزامات جویندگان آموزش در حوزه‌ها و تخصص‌های مختلف ندارد، متمایز می‌کند. یکی دیگر از واقعیت‌های قابل بحث، تأثیر یادگیری مادام‌العمر با استفاده از آموزش الکترونیکی و نوآوری‌های آموزشی بر رشد حرفه‌ای معلمان است. فناوری‌های نوین در یادگیری مادام‌العمر یکی از راه‌های بهبود اثربخشی فرآیند کلی آموزش، پرورش تفکر تأمل‌آمیز، خلاق و انتقادی، افزایش انگیزه و علاقه دانش‌آموزان به یادگیری و همچنین آماده‌سازی دانش‌آموزان برای به کارگیری دانش کسب‌شده در عمل است (Khudoykulov و همکاران، ۲۰۱۹).

اثربخشی استفاده از آموزش الکترونیکی در فرآیند یادگیری و تأثیر مطلوب قوی آنها بر حرفه‌ای‌گری معلمان در تعدادی از مطالعات ذکر شده است (Nagovitsyn و همکاران، ۲۰۱۹). به نوبه خود، این شیوه در مورد یادگیری مادام‌العمر به عنوان یکی از راه‌های مؤثر برای رشد حرفه‌ای مربیان که قادر به بهبود مهارت‌های عملی دانش‌آموزان و گسترش رویکردهای آموزشی به آموزش است، تجسم می‌یابد. این فناوری‌ها شامل شبکه‌های مختلف یادگیری، منابع آموزشی باز، و وسایل یادگیری سیار و زمینه‌ای است که به بهبود سطح یادگیری مادام‌العمر و جلوگیری از مشکلات در روند اجرای عملی آن کمک می‌کند (Klug و همکاران، ۲۰۱۴).

در عین حال، فن‌آوری‌های تلفن همراه، به‌عنوان عناصر محبوب جوانان، فرصتی را برای ترکیب نظریه و اطلاعات با روش‌های آموزشی تعاملی فراهم می‌کنند که به هر دانش‌آموز اجازه می‌دهد با بحث در مورد تکالیف تکمیل‌شده یا ایده‌های خلاقانه پذیرفته شده به صورت فردی یا گروهی کار کند (Rakhmatov، ۲۰۲۱). رویکردهای مدرن برای یادگیری همچنین استفاده از سایر رویکردهای آموزشی تعاملی مانند استفاده از روبات‌های برنامه‌ریزی شده را پیش فرض می‌گیرد. هدف همه این روش‌ها توسعه توانایی‌های دانش‌آموزان برای تفکر مستقل و منطقی است (Romero و همکاران، ۲۰۲۰). مطالعات نشان می‌دهد که این روش‌های جدید با ماهیت نوآورانه هستند که سطح اثربخشی و تأثیر بیشتری بر انگیزه فراگیران دارند (Sugano و همکاران، ۲۰۲۱).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

از سوی دیگر با پیشرفت تکنولوژی های تلفن همراه، یادگیری از راه دور (استفاده از فناوری های اطلاعاتی مختلف از طریق ابزار ارتباطی در اینترنت) در سال های اخیر به عنوان یکی از مؤثرترین روش ها برای اجرای یادگیری مادام العمر محبوبیت خاصی پیدا کرده است. این استنباط را می توان در آثار بسیاری از محققان ردیابی کرد. به عنوان مثال، در حین بررسی دقیق آموزش اسلامی، محققان اندونزیایی به این نتیجه رسیدند که در شرایط همه گیر کنونی، فناوری های نوآورانه برای یادگیری از راه دور به طور فزاینده ای رایج شده اند و به طور فعال در آموزش استفاده می شوند (Mardiana و همکاران، ۲۰۲۰).

در دنیای دیجیتال مدرن، می توان از برنامه های آموزشی ویژه، درس های ویدئویی، سخنرانی ها، برگزاری کلاس های عملی در کلاس ها و آزمایشگاه های مجهز ویژه استفاده کرد (Whitaker، ۲۰۲۰). پیشرفت های تکنولوژی در همه جا فراگیر شده اند که به آنها امکان استفاده فعال از پلتفرم های آنلاین، وبسایت ها، کتابخانه های مجازی، دایره المعارف های آنلاین، وسایل کمک های سمعی و بصری مختلف و پروژکتورهای سربار را در یادگیری مادام العمر می دهد (Khudoykulov و همکاران، ۲۰۱۹). در کل یادگیری مادام العمر با استفاده از آموزش الکترونیکی و نوآوری های آموزشی را می توان مؤثر و کمک کننده به رشد حرفه ای معلمان توصیف کرد (West، ۲۰۱۶).

توجه معلمان به یادگیری مادام العمر در کشورهای مختلف

روندهای اصلی در یادگیری مادام العمر در کشورهای خارجی مبتنی بر نوآوری ها و آموزش الکترونیکی است که با توسعه سریع علم و فناوری، فرآیندهای جهانی شدن و اطلاعاتی شدن توضیح داده می شود. به علاوه در کشورهای مختلف تحقیقات متعددی برای سنجش میزان توجه و رغبت معلمان به یادگیری مادام العمر، صورت گرفته است. امروزه بسیاری از فن آوری های متعدد وجود دارد که معلمان کشورهای مختلف از آنها در تدریس استفاده می کنند. در مجموع، خودآموزی همچنان جایگاه یکی از محبوب ترین گرایش های یادگیری مادام العمر را در بسیاری از کشورها حفظ می کند (Oprea، ۲۰۲۱). در ازبکستان، فناوری های موبایل و برنامه های آموزشی توسعه یافته بر اساس آنها (Rakhmatov، ۲۰۲۱) به طور فعال استفاده می شوند. در اسپانیا، روبات های ویژه ای با یادگیری مادام العمر وجود دارد (Romero و همکاران، ۲۰۲۰).

دانشگاه میثاق در نیجریه فرصتی برای توسعه یادگیری مادام العمر از طریق درس های توسعه یافته ارائه می دهد، در حالی که رویکرد اصلی، رویکرد دانش آموز محور مبتنی بر ارتباط بین مربی و دانش آموز است، که بنابراین نه تنها دانش در فرآیند یادگیری، بلکه بازخورد نیز دریافت می کند. با توجه به این موضوع، بررسی نقش یادگیری مادام العمر در آموزش دانش آموزان با استعداد و رشد استعدادها و مهارت های آنها همچنان مرتبط است (De la Harpe و همکاران، ۲۰۰۰). مطالعات انجام شده بر اساس تجزیه و تحلیل سیستم های آموزشی هنگ کنگ و فنلاند نشان داده است که یکی از عوامل مؤثر بر رشد حرفه ای مربیان، توسعه مستمر آنها است (Gracheva و همکاران، ۲۰۲۰).

در یادگیری مادام العمر در روسیه، مفهوم رویکرد آموزش مبتنی بر فناوری با استفاده از کتاب های درسی الکترونیکی، ضبط های صوتی، کلاس های چند رسانه ای و آزمایشگاه های مختلف نیز در حال شکل گیری است. با این حال، روند یادگیری مادام العمر با استفاده از فن آوری های مدرن در روسیه در مقایسه با سایر کشورها تازه شروع به توسعه کرده است. در دانشگاه های روسیه نیز، تقاضای فزاینده ای برای یادگیری مادام العمر وجود دارد که به توسعه حرفه ای معلمان کمک می کند و به عنوان یکی از زمینه های امیدوارکننده برای توسعه آینده آموزش شناخته می شود (Bekoeva، ۲۰۱۷). همچنین مطالعات نشان می دهد که یادگیری مادام العمر در بین معلمان روسی محبوب است و سطح بالایی از توسعه یادگیری مادام العمر در میان ایشان متداول بوده و تمایل به ادامه تحصیل دارند.

محققان برزیلی تأثیر مثبت یادگیری مادام العمر بر تدریس را ثابت کرده اند، که در درجه اول در تمایل به یادگیری در طول زندگی، سرمایه گذاری در پیشرفت خود، توسعه در آموزش و رشته های مرتبط، بهبود دانش در مورد رویکردهای تدریس و

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

همچنین باز بودن آشکار می‌شود. به استراتژی‌های روش‌شناختی جدید و انطباق با ویژگی‌های اجرای آنها (Chukwuedo و همکاران، ۲۰۲۱). محققان آمریکایی به این نتیجه رسیده‌اند که یادگیری مادام‌العمر در یادگیری زبان انگلیسی به عنوان زبان دوم موثر است و نیاز به این رویکرد روش‌شناختی را نه تنها در یادگیری زبان‌های خارجی، بلکه در توسعه مهارت‌های تفکر انتقادی عملی و شایستگی فرهنگی یک فرد برجسته می‌کند (Yu و همکاران، ۲۰۱۸). تجزیه و تحلیل سیستم آموزش عالی کانادا نشان داد که نوآوری‌های آموزشی بر بهبود کیفیت آموزش و افزایش حرفه‌ای‌گری تأثیر می‌گذارد و در عین حال به دانش‌آموزان فرصت دسترسی به دوره‌ها و برنامه‌ها از راه دور را می‌دهد (Cetin و همکاران، ۲۰۱۷).

رویکردهای مختلف به یادگیری مادام‌العمر

رویکرد شخصیت محور: از جمله رویکردهای پیشرو امروزی، رویکرد شخصیت محور است که بر اساس اصول انسانی سازی فرآیند آموزشی در ارتباط با شخصیت دانش‌آموز یا معلم شکل گرفته است (O). رویکرد روش‌شناختی: با توجه به اینکه یادگیری مادام‌العمر به عنوان فرآیند کسب و بهبود دانش در طول زندگی تعریف می‌شود، مستلزم پیشرفت مستمر حرفه‌ای، ارتقاء مهارت‌های از قبل کسب‌شده و کسب مهارت‌های جدید در فرآیند مطالعه است. این رویکرد روش‌شناختی به یادگیرندگان این فرصت را می‌دهد که برای دریافت اطلاعات مرتبط جدید که هر روز به دلیل توسعه سریع همه حوزه‌های زندگی ظاهر می‌شوند، آماده باشند. رویکرد آموزشی: یک رویکرد آموزشی با ماهیت عملی که مبتنی بر نوآوری‌های آموزشی و آموزش الکترونیکی است به ویژه در شرایط همه‌گیر مرتبط می‌گردد. عصر توسعه فنی و اختراع فن‌آوری‌های جدید، مربیان را تشویق می‌کند تا رویکردهای آموزشی سنتی را بازنگری کنند و روش‌های آموزشی جدید شامل نوآوری‌های آموزشی را بسط دهند (Donahoo و همکاران، ۲۰۰۶).

انگیزه‌ها و دلایل تمایل به یادگیری مادام‌العمر

یادگیری مادام‌العمر به طور فزاینده‌ای در حال محبوب شدن است. مؤسسات آموزشی علاقه مند به انتشار، اجرا و افزایش انگیزه معلمان برای ادامه تحصیل هستند. بسیاری از معلمان به ضرورت یادگیری مادام‌العمر در سیستم آموزش مدرن اطمینان دارند. برخی از آنها حتی برنامه‌هایی برای ادامه تحصیل دارند. دلایل مختلفی برای انگیزش معلمان در رغبت به یادگیری مادام‌العمر بر شمرده شده است. در مطالعات بسیاری نیازهای نهادی یا سازمانی به عنوان یکی از عوامل انتخابی برای ادامه یادگیری شناسایی شده است (Tosaka و همکاران، ۲۰۱۷).

از رایج‌ترین دلایل انگیزشی می‌توان به خودسازی، بهبود حرفه‌ای و کیفیت آموزش اشاره نمود. این در حالی است که تعدادی از معلمان، ادامه تحصیل در دانشگاه را به عنوان یک دلیل منطقی برای یادگیری مادام‌العمر می‌دانند. تعدادی دیگر از پژوهش‌ها، میل به یادگیری مادام‌العمر با انگیزه، پشتکار، خودتنظیمی و کنجکاوی همراه می‌دانند (Chukwuedo و همکاران، ۲۰۲۱). انگیزه معلمان برای یادگیری مادام‌العمر اغلب با پیشرفت به عنوان یکی از اهداف یادگیری همراه است (Yilmaz و همکاران، ۲۰۱۵)، و این در حالی است که روش‌های آموزشی مورد استفاده مربیان در فرآیند یادگیری که بر انگیزه بسیار تأثیر می‌گذارد.

استفاده از تکنولوژی در آموزش

در نتیجه توسعه مداوم و سریع فناوری در قرن‌ی که در آن زندگی می‌کنیم، آموزش یکی از مهم‌ترین حوزه‌های استفاده از فناوری است که بر زندگی مردم تأثیر می‌گذارد (Buluk و همکاران، ۲۰۲۰). وقتی به نظریه‌های یادگیری نگاه می‌کنیم،

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

استفاده از فناوری در آموزش امروزی ضروری است (Arslangilay, ۲۰۱۷). استفاده موثر از فناوری در فرایند آموزش و پرورش مدارس به منظور برآوردن انتظارات در حال تغییر جامعه، تجهیز دانش‌آموزان به دانش و مهارت‌هایی که بتوانند در زندگی روزمره خود از آنها استفاده کنند و شایستگی تحصیلی خود را افزایش داده و به روز نگه دارند، ضروری است. استفاده از فناوری در آموزش، انگیزه دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد و به رشد مهارت‌های شناختی آنها کمک می‌کند (Higgins و همکاران، ۲۰۱۹). برخلاف فعالیت‌های آموزشی معمول، استفاده از فناوری در دروس به دانش‌آموز اجازه می‌دهد بیشتر استراحت کند و جامع‌تر بیاموزد.

با استفاده از فناوری در آموزش، اطلاعات دانش‌آموزان را بیشتر درونی می‌کند و آنها شایستگی بیشتری در مورد مکان و نحوه استفاده از اطلاعاتی که دارند کسب می‌کنند. استفاده از فناوری در محیط مدرسه باعث تسهیل یادگیری، کاهش هزینه و کوتاه شدن زمان یادگیری می‌شود (Kenar, ۲۰۱۲). مزایای استفاده از فناوری در آموزش و یادگیری را می‌توان به شرح زیر برشمرد: دانش‌آموزان می‌توانند فعالانه در کلاس‌ها شرکت کنند، آموزش سریعتر و لذت بخش‌تر تحقق یابد، آنها به خلاقیت دانش‌آموزان کمک می‌کنند، آنها فعالیت‌هایی را تجربه می‌کنند که نمی‌توانند در زندگی واقعی انجام دهند. به لطف فناوری، آنها فرصت‌های برابر ایجاد می‌کنند زیرا می‌توان درس‌ها را از طریق آموزش از راه دور تدریس کرد و درس‌ها را می‌توان ثبت کرد. آنها می‌توانند درس‌ها را در هر کجا و هر زمان که بخواهند تکرار کنند (Tosaka و همکاران، ۲۰۱۷).

به لطف استفاده از فناوری در آموزش، مطالب درسی به روش‌های مختلف و مطابق با رویکردهای آموزشی متنوع تهیه می‌شود. علاوه بر این، تأثیراتی بر پیشرفت دانش‌آموزان دارد زیرا به سبک‌های مختلف یادگیری می‌پردازد (Whitaker, ۲۰۲۰). با توجه به سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان، اتخاذ رویکرد آموزشی معاصر به جای روش‌های سنتی یادگیری، اثربخشی آموزش را افزایش می‌دهد. به جای توسعه و اجرای برنامه‌های کاربردی دانش‌آموز محور، باید فعالیت‌هایی را اجرا کرد که مشارکت فعال دانش‌آموزان را تضمین می‌کند. بنابراین، استفاده از فناوری در آموزش به منظور برآوردن الزامات درک آموزش مدرن مهم است (Yılmaz و همکاران، ۲۰۱۵).

رابطه بین یادگیری مادام‌العمر و استفاده از فناوری در آموزش

فناوری‌های اطلاعات و ارتباطات که دائماً در حال تکامل هستند، فضاهای یادگیری جدیدی را به افراد ارائه می‌دهند و دائماً بر یادگیری فشار وارد می‌کنند. بنابراین، افراد برای درک نیازهای عصر نیاز به بهبود خود احساس می‌کنند. بیان شده است که نه تنها آموزش رسمی برای رفع این نیاز کافی است، بلکه آموزش نیز باید مادام‌العمر ادامه یابد (Kahyaoglu, ۲۰۱۱). تغییر و توسعه مستمر دانش مستلزم تربیت افرادی است که بتوانند خلاقانه بیندیشند و مهارت‌های مربوط به داشتن رویکردی متفاوت نسبت به مشکلات پیش روی خود داشته باشند. این وضعیت یادگیری مادام‌العمر را برجسته می‌کند. در جامعه امروزی نیاز به افرادی وجود دارد که بتوانند به طور مستمر خود را بهبود بخشند، تحولات و تغییرات محیط خود را دنبال کنند و فعالانه از فناوری‌های جدید استفاده کنند (Billett, ۲۰۱۰).

یادگیری مادام‌العمر مفهومی است که برای توانمندسازی افراد برای توسعه مستمر با استفاده از ابزارهای مختلف تکنولوژیکی، کسب مهارت‌های لازم در مواجهه با توسعه فناوری‌های جدید و انطباق با زندگی اجتماعی معاصر طراحی شده است (Yu و همکاران، ۲۰۱۸). یادگیری مادام‌العمر، که به عنوان بهترین سرمایه‌گذاری برای انسان‌ها توصیف می‌شود، برای توسعه فن‌آوری فرد و همچنین کسب مهارت‌های دانش پایه و فرصت‌های یادگیری معاصر و انعطاف‌پذیر ضروری است (Demirel و همکاران، ۲۰۱۷). روش‌ها و تکنیک‌های مختلف یادگیری، به همراه استفاده از فناوری در آموزش به طور مثبت بر موفقیت تأثیر می‌گذارد (Kenar, ۲۰۱۲). یک محیط آموزشی که توسط فناوری پشتیبانی می‌شود، دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا خلاقیت، نوآوری‌ها و فرصت‌های یادگیری فردی را توسعه دهند (Orhan و همکاران، ۲۰۱۴).

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

با ادغام فناوری در آموزش، بزرگترین وظیفه معلمان است که از این فناوری ها با موفقیت در کلاس استفاده کنند (Finstlerwald و همکاران، ۲۰۱۳). برای استفاده از این فناوری، معلمان باید دانش، نگرش و مهارت های لازم را در مورد فناوری داشته باشند (Nagovitsyn و همکاران، ۲۰۱۹). معلمانی که شایستگی فن آوری دارند قادرند هم آموزش مؤثر و کافی و هم توسعه حرفه ای را ارائه دهند (Güneş و همکاران، ۲۰۱۸). معلمان علاوه بر استفاده مؤثر از فناوری، باید پیشرفت های تکنولوژیکی خود را نیز به روز کنند. به احتمال زیاد معلمان با سطح بالای یادگیری مادام العمر می توانند به اطلاعات لازم دسترسی داشته باشند و از این اطلاعات به طور فعال استفاده کنند.

مطالعاتی وجود دارد که یادگیری مادام العمر و استفاده از فناوری را با هم بررسی می کنند. (Field، ۲۰۱۱) دریافته که رابطه بین نگرش های یادگیری مادام العمر معلمان و خودکارآمدی آنها نسبت به استانداردهای فناوری آموزشی مورد بررسی قرار گرفته است. در این مطالعه، آموزش مادام العمر بر خودکارآمدی معلمان نسبت به فناوری های آموزشی تأثیر مثبت داشت. در مطالعه انجام شده توسط (Arslangilay، ۲۰۱۷)، رابطه بین جهت گیری معلم مادام العمر معلمان و دانش محتوای آموزشی فناورانه مورد بررسی قرار گرفت. در نتیجه تحقیق بین متغیرها رابطه معنادار و مثبت وجود داشت. در مطالعه انجام شده توسط (Bekoeva، ۲۰۱۷)، رابطه بین ویژگی های رهبری تکنولوژیکی مدیران مدارس و سطوح یادگیری مادام العمر مورد بررسی قرار گرفت. در نتیجه مطالعه رابطه مثبتی بین ویژگی های رهبری فناورانه مدیران مدارس و شایستگی های یادگیری مادام العمر آنها وجود دارد.

در مطالعه دیگری، (Wolde، ۲۰۲۱) دریافتند که نامزدهای معلم بین شایستگی های اساسی یادگیری مادام العمر و زیربدهای خودکارآمدی استانداردهای فناوری آموزشی روابط مثبت متوسطی دارند. در مطالعه متفاوتی که بر روی کارکنان دانشگاهی انجام شد، (Schommer و همکاران، ۲۰۰۲) بیان کردند که رابطه مثبتی بین آموزش مادام العمر و استفاده از فناوری پیدا شد. در دسته دیگری پژوهش ها سطح یادگیری مادام العمر و جنسیت شرکت کنندگان با هم مطالعه می شود. (Çam و همکاران، ۲۰۱۶) در مطالعه خود سعی کردند تعیین کنند که آیا تمایلات یادگیری مادام العمر معلمان بر اساس جنسیت آنها به طور قابل توجهی متفاوت است یا خیر. به طور مشابه، (Hanemann، ۲۰۱۵) روابط بین تمایلات مادام العمر معلمان و جنسیت را بررسی کردند. علاوه بر این ارتباطات دیگری نیز مورد مطالعه قرار گرفته است؛ به عنوان مثال، سطح یادگیری مادام العمر و سطح تحصیلات شرکت کنندگان (Kazu و همکاران، ۲۰۱۶)، نوع مدرسه ای که آنها در آن مشغول به کار هستند (Çam و همکاران، ۲۰۱۶). فراوانی مطالعه کتابها مجلات و روزنامه ها توسط معلمان (Higgins و همکاران، ۲۰۱۹) و ارشدیت حرفه ای ایشان (Arslangilay، ۲۰۱۷). علاوه بر این، مطالعاتی با هدف تعیین سطح یادگیری مادام العمر معلمان به طور کلی نیز وجود دارد (Çam و همکاران، ۲۰۱۶).

تحقیقات زیادی مبنی بر ارتباط بین استفاده از فناوری در آموزش و عوامل متعددی وجود دارد که برخی از آنها عبارتند از: جنسیت شرکت کنندگان و سابقه حرفه ای آنها (Kahyaoglu، ۲۰۱۱) سطح تحصیلات (Bekoeva، ۲۰۱۷). علاوه بر این، مطالعاتی با هدف تعیین سطح استفاده از فناوری معلمان در آموزش به طور کلی وجود دارد (Finstlerwald و همکاران، ۲۰۱۳). هیچ مطالعه ای وجود ندارد که تفاوت بین استفاده از فناوری در آموزش، سطح مدرسه ای که شرکت کنندگان در آن کار می کنند و فراوانی مطالعه کتاب، مجلات و روزنامه ها را بررسی کند.

تغییرات و تحولات سریع در فناوری های آموزشی، معلمان را ملزم می کند که دائماً خود را بهبود بخشند. لازم است معلمان تحولات جدید را در جهان دنبال کنند و به منظور کارآمدی آموزش، این تحولات را فعالانه با آموزش و پرورش تطبیق دهند. بنابراین معلمان باید افرادی باشند که مادام العمر یاد بگیرند. بر این اساس، تعیین سطوح یادگیری مادام العمر معلمان ممکن است موضوع مهمی باشد. استفاده از فناوری در آموزش برای کیفیت و ماندگاری آموزش ضروری است. تعیین دیدگاه معلمان در مورد استفاده از فناوری در آموزش از نظر ادغام فناوری در آموزش و ساختار برنامه های آموزشی مطابق با فناوری مهم است. علاوه بر این، بررسی تأثیر سطوح یادگیری مادام العمر معلمان بر استفاده از فناوری در آموزش، می تواند اطلاعات

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

ISSN ۲۹۸۰-۷۷۸۶

روشنگرانه‌ای را در اختیار محققان و مربیان این موضوع قرار دهد. نتایج این مطالعه می‌تواند تصمیماتی را که باید توسط دست اندرکاران آموزش گرفته شود و برنامه‌های آموزشی اجرا شود راهنمایی کند. علاوه بر این، این مطالعه از نظر تامین منابع و ارائه اطلاعات به روز برای مطالعات آتی از اهمیت بالایی برخوردار است.

۵. نتیجه گیری

آزمایش انجام شده و نتایج به دست آمده حاکی از آن است که یادگیری مادام‌العمر در آموزش مدرن محبوبیت زیادی پیدا کرده است و معلمان را برای ادامه تحصیل ترغیب می‌کند. فضای اطلاعاتی امروز و توسعه فعال علم و فناوری نیاز به استفاده از فناوری های روز و نوآوری های آموزشی در فعالیتهای آموزشی، تدوین روش ها و رویکردهای نوین آموزشی بر اساس اصول یادگیری دانش آموز محور، ایجاد همکاری بین علمان و دانش‌آموزان و تلفیق تئوری و عمل با تأکید بر شکل‌گیری مهارت‌های عملی خلاقیت، تفکر انتقادی و تأملی و ارتباط. ثابت شده است که استفاده از آموزش الکترونیکی و نوآوری‌های آموزشی در یادگیری مادام‌العمر فرصت‌های بیشتری را برای رشد حرفه‌ای و همچنین بهبود مهارت‌های عملی معلمان و در کل فرآیند یادگیری فراهم می‌کند.

با توجه به مطالعات انجام‌شده گرایش‌های معلمان در «تمایل به یادگیری» و «گشودگی به توسعه» در سطح بالایی قرار دارد. علاوه بر این، نگرش آنها در «انعکاس استفاده از فناوری در آموزش بر فرآیندهای آموزشی»، «خودسازی در استفاده از فناوری در آموزش و پرورش و استفاده از فناوری در آموزش و مدیریت کلاس درس» مثبت است. به طور کلی می‌توان گفت که «تمایل یادگیری مادام‌العمر» و نگرش «استفاده از فناوری در آموزش» معلمان در سطح بالایی قرار دارد. همچنین گرایش ها و نگرش های معلمان به یادگیری مادام‌العمر نسبت به استفاده از فناوری در آموزش، بر اساس جنسیت در عوامل «تمایل به یادگیری»، «باز بودن نسبت به توسعه» و «خودسازی در استفاده از فناوری در آموزش» تفاوت معناداری دارد (Donahoo و همکاران، ۲۰۰۶). در نتیجه تحقیق می‌توان بیان کرد که گرایش ها و نگرش معلمان به یادگیری مادام‌العمر نسبت به استفاده از فناوری در آموزش بر حسب جنسیت متفاوت است. با توجه به اینکه معلمان زن در این موضوع موفق ترند، باید مطالعاتی در جهت افزایش شایستگی معلمان مرد انجام شود. مهم این است که مدیریت مدرسه با کمک متخصصین آموزش های مختلفی را برای جلب توجه معلمان مرد برگزار کند. علاوه بر این، تصور می‌شود که سیاست‌های دولت باید به گونه‌ای ساختاردهی شود که سطح یادگیری مادام‌العمر همه معلمان را افزایش دهد. می‌توان بیان کرد که گرایش ها و نگرش معلمان به یادگیری مادام‌العمر نسبت به استفاده از فناوری در آموزش با توجه به سطح تحصیلات آنها به طور قابل توجهی متفاوت است. در این مطالعه به این نتیجه رسیدیم که تمایلات یادگیری مادام‌العمر معلمان فارغ‌التحصیل و نگرش آنها نسبت به استفاده از فناوری در آموزش بیشتر است. در این زمینه، تصور می‌شود که تشویق معلمان به انجام تحصیلات تکمیلی مهم است تا بتوانند یادگیری جدید و بهبود خود را ارائه دهند. می‌توان گفت مدارس و دانشگاه ها باید در این زمینه برای رشد معلمان همکاری و همکارانه داشته باشند.

منابع

- Adams, D. (2007). Lifelong learning skills and attributes: The perceptions of Australian secondary school teachers. *Issues in Educational Research*, 17(2), 149-۱۶۰.
- Aksoy, M. (2013). Lifelong learning as a concept and the european union adventure of lifelong learning. *Bilig*, 64, 23-48.

- Arslangilay, A., S. (2017). Perceived lifelong learning competencies of high school teachers attending an Inservice teacher training seminar. *International Journal of Curriculum and Instructional Studies*, 7(14), 163-۱۷۸
- Bekoeva, M. I. (2017). The main trends in the development of continuing professional education. *Modern Scientific Research and Innovation*, 4, 721-726.
- Billett, S. (2010). The perils of confusing lifelong learning with lifelong education. *International journal of lifelong education*, 29(4), 401-۴۱۳.
- Buluk, B., & Eşitti, B. (2020). Evaluation of distance learning by tourism undergraduate students in the process of coronavirus (covid-۱۹). *International Journal of Awareness*, 5(3), 285-2۹۸. <https://doi.org/10.2۶۸۰۹/ijaw.۵.۰۲۱>
- Çam, E., & Üstün, A. (2016). The relation between professional attitude and life long learning tendency of teachers. *Malaysian Online Journal of Educational Technology 2022 (Volume 10 - Issue 2)* 63 www.mojet.net
- Çetin, S., & Çetin, F. (2017). Lifelong learning tendencies of prospective teachers. *Journal of Education and Practice*, 8(12), 1-8.
- Chukwuedo, S. O., Mbagwu, F. O., & Ogbuanya, T. C. (2021). Motivating academic engagement and lifelong learning among vocational and adult education students via self-direction in learning. *Learning and Motivation*, 74, 101729.
- De la Harpe, B., & Radloff, A. (2000). Informed teachers and learners: The importance of assessing the characteristics needed for lifelong learning. *Studies in Continuing education*, 2۲(۲), ۱۶۹-۱۸۲.
- Demirel, M., & Akkoyunlu, B. (2017). Prospective teachers lifelong learning tendencies and information literacy self-efficacy. *Educational Research and Reviews*, 12(6), 329-3۳۷.
- Donahoo, S., & Whitney, M. (2006). Knowing and getting what you pay for: administration, technology, and accountability in k-12 schools. In S. Y. Tettegah and R. C. Hunter (Eds.), *Technology and Education: Issues in Administration, Policy, and Applications in K12 Schools (Advances in Educational Administration, Vol. 8)* (pp.125-1۴۲). <https://doi.org/10.1002/9781118000000.ch10>
- Field, J. (2011). Lifelong learning. *Adult learning and education*, 20-28.
- Finsterwald, M., Wagner, P., Schober, B., Lüftenegger, M., & Spiel, C. (2013). Fostering lifelong learning—Evaluation of a teacher education program for professional teachers. *Teaching and Teacher Education*, 2۹, ۱۴۴-۱۵۵.
- Gracheva, L. Y., Baghranyan, E. R., Tsygankova, M. N., Dugarova, T. T., & Sheveleva, N. N. (2020). Models and practices of professional development of teachers in foreign education systems. *Education and Science*, 22(6), 176-200.
- Güneş, A. M., & Buluç, B. (2018). The relationship between classroom teachers' classroom management skills and technology use. *Necatibey Faculty of Education Electronic Journal of Science & Mathematics Education*, 12(2), 739-7۷۱. <https://doi.org/10.1۷۵۲۲/nejsem.۵۰۶۵۱۸>
- Hanemann, U. (2015). Lifelong literacy: Some trends and issues in conceptualising and operationalising literacy from a lifelong learning perspective. *International review of education*, 6۱(۳), ۲۹۵-۳۲۶.
- Higgins, K., Huscroft-D'Angelo, J., & Crawford, L. (2019). Effects of technology in mathematics on achievement, motivation, and attitude: a meta-analysis. *Journal of Educational Computing Research*, 57(2), ۲۸۳-۳۱۹.
- Kahyaoğlu, M. (2011). The views of elementary teachers on using new technologies in science and technology teaching. *Journal of Education Sciences Research*, 1(1), 79-9۶.
- Kan, A. Ü., & Murat, A. (2020). Examining the self-efficacy of teacher candidates' lifelong learning key competences and educational technology standards. *Education and Information Technologies* 25, 707- 724.
- Kazu, İ. Y., & Erten, P. (2016). Teachers' lifelong learning competencies. *Elementary Education Online*, ۱۵(۳), ۸۳۴-۸۵۴.
- Kenar, İ. (2012). Development of parents' attitude scale regarding technology and use of technology in classes and tablet pc application. *Journal of Education Sciences Research*, 2(2), 123-1۳۹.

